

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 03 kwietnia 2009 r.

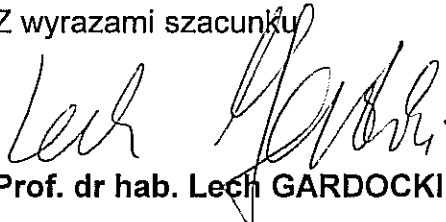
BSA II - 021 - 41/09

Pan
Piotr ZIENTARSKI
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 marca 2009 r., BPS/KU-034/478/7/09 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (druk senacki nr 478)**.

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

BSA II – 021 – 41/09

Opinia

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (druk senacki nr 478)

Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy jest konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2002 r. (SK 5/02, OTK Z.U. z 2002 r., Nr 4 A, poz. 41). W orzeczeniu tym Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność przepisu art. 40 ust. 3 b ustawy z dnia 26 września 1998 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r., Nr 40, poz. 473 z późn. zm.) z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim nie gwarantuje on osobie zatrzymanej w izbie wytrzeźwień prawa do udziału w posiedzeniu sądu, na którym rozpatrywane jest zażalenie w sprawie zasadności i legalności doprowadzenia do izby, jak również decyzji o zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania.

Projektodawcy proponują nadać obecnemu art. 40 ust. 3 b ustawy nowe brzmienie, nakładając na właściwe organy obowiązek niezwłocznego przekazania złożonego zażalenia sądowi rejonowemu miejsca doprowadzenia lub zatrzymania. Jednocześnie *explicite* określono prawo skarżącego do wzięcia udziału w posiedzeniu sądu.

Projektowane zmiany nie nasuwają zastrzeżeń zarówno pod względem redakcyjno – technicznym, jak i z punktu widzenia zasad techniki prawodawczej. W

pełni oddają one intencje Trybunału Konstytucyjnego wskazane w uzasadnieniu wyroku. Zatrzymanie, nawet krótkotrwałe, zawsze oznacza ingerencję w sferę wolności osobistej. Ta zaś stanowi wartość nadrzędną w stosunku do pozostałych albowiem warunkuje możliwość korzystania z pozostałych dóbr i swobód. Stąd też każdorazowe pozbawienie wolności powinno zostać poddane niezwłocznej kontroli sądu. Ponadto, aby była ona efektywna skarżący nie może zostać pozbawiony możliwości przedstawienia swoich racji oraz zgłaszania wniosków dowodowych.

Nie budzi także zastrzeżeń zastosowanie w projektowanym art. 40 ust. 3 b ustawy techniki odesłania do odpowiedniego stosowania przepisów kodeksu postępowania karnego. Pozwoli to na kompleksowe uregulowanie kwestii związanych z rozpoznaniem zażalenia w sprawie zasadności, legalności i prawidłowości zatrzymania w oparciu o sprawdzone już w praktyce przepisy procedury karnej. Przepisy odsyłające realizują nie tylko postulat skrótowości aktu prawnego, ale mogą być podporządkowane realizacji funkcji osiągania spójności regulowanych instytucji w zgodzie z ogólną zasadą sprawiedliwości formalnej. Chodzi o to, by podobne pod jakimś istotnym względem sprawy, regulowane były w podobny sposób (zob. *M. Błachut, W. Gromski, J. Kaczor, Technika prawodawcza, Warszawa 2008, s. 61, zob. również S. Wronkowska, M. Zieliński, Komentarz do zasad techniki prawodawczej, Warszawa 2004, s. 298 i n., J. Nowacki, Studia z teorii prawa, Kraków 2003, s. 451 i n.*). Te same względy, które uzasadniają wprowadzenie odpowiednich gwarancji osoby zatrzymanej w ramach tzw. zatrzymania procesowego powinny być także brane pod uwagę w związku z zatrzymaniem w celu wytrzeźwienia.

Podjęcie inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do dostosowania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do powołanego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego jest zatem jak najbardziej uzasadnione. Należy także zwrócić uwagę, że od daty wydania orzeczenia minęło blisko 7 lat. Projekt wymaga zatem pilnej realizacji.